

પ્રાચીન કિલાઓ પરનાં અતિક્રમણો દૂર કરવા સરકાર સમિતિએ રચશે

મુંબઈ: મહારાષ્ટ્રના પ્રાચીન કિલાઓ પરનાં અતિક્રમણો દૂરાંવા માટે જિલ્લા સરકારેની સમિતિએની રચના રાજ્ય સરકારે કરી છે.

આ સમિતિ કિલાઓ પરનાં હાલનાં અતિક્રમણ દૂર કરશે અને આ સ્થળો પર વધુ અતિક્રમણો ન થાય એ સુનિશ્ચિત કરશે.

મહારાષ્ટ્ર માં ભારતીય પુરાતન સર્વેકષણ (અર્જી) ડેઝન ૪૭ કેન્દ્ર-સંરક્ષિત કિલાઓ અને પુરાતન અને સંગ્રહાલય નિયમક દારા સંચાલિત દર રાજ્ય-સંરક્ષિત કિલાઓ છે.

આ કિલાઓ રાજ્યના સાંકુટિક વાસસ્થાન અતિક્રમણ દૂર કરયા જોઈએ અને ભવિષ્યમાં આવ્યા ગેરકાયદે પ્રવૃત્તિઓથી કિ લાઓનું રખણા સુનિશ્ચિત કરવા અને અતિક્રમણ મજબૂત પગલાં લેવાની મૂકવા જોઈએ.

મેરથનવીરો તમારા હાઈને સંભાળજો...

ડોકટરોએ સલાહ આપી છે કે જેટલી પ્રેક્ટિસ કરી છે, જેટલી ક્ષમતા છે એટલા જ શારીરિક શ્રમથી ગતિવિધિ કરજો

મુંબઈ: આજે થનારી મુંબઈ મેરથનમાં આ વર્ષ ૬૦૦૦૦થી વધુ રન્સ તિક્રિસો લઈ રહ્યા છે. સામાન્ય રોતે મેરથનમાં દોડનારાઓ જોશમાં આવી જઈને પોતાના સ્વાસ્થ્ય અંગે લાપદ્રાહી વર્તતા હોય છે. આથી નિઝાતોને જોશમાં આવી જઈને તમારા સ્વાસ્થ્યને જોખમાં નહીં, એવી સલાહ આપી રહ્યા છે. ડોકટરોએ એવી પણ સલાહ આપી છે કે જેટલી પ્રેક્ટિસ કરી છે, જેટલી ક્ષમતા છે એટલા શારીરિક શ્રમથી ગતિવિધિ કરજો, કરણું વધુ પડતું જોર લગાવાવમાં કંચાંક તમારા હદથેને નુકસાન ન પડુંયાયે.

દોડનારો મેરથનનો આપંદ લઈ શકે અને સ્વાસ્થ્ય પણ ન જોખમાય એ અર્થે નિઝાતોએ મુંબઈ પણ નાનામાં રાખીને થાસ સંબંધિત દાદીઓને પણ મહત્વપૂર્ણ ટિપ્પણી આપી છે. જોકે વધું વાર એનું બને છે કે દોડવાર જોશમાં આવી જઈને પ્રેક્ટિસ કર્યું વિના શરીર પર વધુ પડતું હોય તો જેટલી ક્ષમતા છે એટલા જોખમાં આવી જઈને તમારા સ્વાસ્થ્યને જોખમાં નહીં, એવી સલાહ આપી રહ્યા છે.

મહેશવરી

feedback@
bombaysamachar.com

જોગશ્વરીનું પોતીનું ઘર હોડ્યા પછી જાણે મારા પગમાં ભમણી હોય એમ હું એક ડેકાયુલીથી બોલે ડેકાયે, બોલેથી નીચે અને... એમ વર ખદાલી રહેતી હતી. માટું મજાસ સ્થિર હતું, પણ માટું રહેવાનું સ્થાન અસ્થિર હતું, પણ હું દિંમત નહોંતી હારો. પ્રભુને કાયમ એટલી માર્યાના જરૂર કરતી હતી કે 'ટૉટિયા એવા મજબૂત રાખવા કે બે હાથ જોડવા ન પડે'.' મનવાના દુધ-પગ માત્ર શરીરનાં અવયવ નથી, એવાં ઓઝર છે જેની મદદથી માણસ હિતિદાસ લાણે શકે છે અને હિતિદાસ રચ્યે પણ શકે છે.

માણસ ગમે એટલો પુરુષાર્થ કરે, પણ જો ગ્રારબ્ધ સાથ ન આપે તો જીવનમાં બહુ આગામ નથી વધી શકતું કે જગણગતી સક્ફળતા નથી મળતી એવું એને લોકોનાં મોદે સાંભળ્યું હતું, મેં તો કાયમ પુરુષાર્થને જ મહત્વ આપ્યું છે, પુરુષાર્થ કરવો આપણા હાથની વાત છે જ્યારે ગ્રારબ્ધ શું કરશે, ડેવા જેલ દેખાડશે એની કલપના પણ નથી કરી શકતી. બરકત વિરાસી 'બેદામ' સાંભળોનો એક શેર કોઈને સંભળાયો હોય એને મને એટલો બધો ગમી ગયો કે દેખાયાં જરાઈ ગયો. 'બેદામ' સાંભળું વધી ગયા છે કે 'પુરુષાર્થી લાલા' રે રીતે પ્રસ્વરો પદે છે, વધુણ ગ્રારબ્ધને જગ છાંટીને એમ જ જગાડે છે.' આ કવિ લોકો જગબૂત હોય છે. કેવળ પરમાત્મા પર નિર્ભર રહેવાને બદલે અત્યની બનવાની શીખ આપે છે.

અધેરીના 'રાજકુમાર' સેનેટોરિયમાં ગ્રામ મહિના તો જાણે પટ્ટી વગાતારાં પૂરા થઈ ગયા. પાણું નહું વર શોખવા પુરુષાર્થ કરવાનો. મારા ઘર શોખવાના સંકટ સમયની સોકળ જેવા વિનયકાત દિવેદી અને જ્યોતિ દિવેદી મારી મદદ માટે ફી હાજર થઈ ગયા. વિનુભાઈ જે બેન્કમાં નોકરી કરતા હતું તથા ન્યાં તેમના એક સહકાર્માયારીને પોતાના વરમાં એક પેટીને ગેસ્ટન જરૂર છે એમ જણાવ્યું. વિનુભાઈ તો રજા થઈ ગયા, કારણ કે એમાં એમને મારી સમયસ્થાનો ઉંલ દેખાતો હતો. મને એ સાથી બેન્ક કર્મચારીનું સરનામું આપ્યું અને હું તાબકોલો તેમને મળી આવી. અંબેરીમાં હાઈર નજીક આવેલા એ ભાઈના વરમાં બે વિશાળ બેડરૂમ હતા જેમાંથી એક બેડરૂમ પેટીને ગેસ્ટ તરીકે આપવા માગતા હતા. જૂની બયત તેમ જ ગુરજાતી-મરાઈ નાટકોમાં કામ કરીને મળેલો રદમણાંથી સાચવો રેખેલો પેસા સાથે મારી પાસે દસેક હાર રૂપિયા જ્ઞાન હતા. એ રેકમ ડિપોઝિટ તરીકે આપી હું બાણકો સાથે 'ન્યા ઘર' માં શિક્ષણ થઈ ગઈ.

ઘર તો મળી ગયું, પણ ઘરખખરીનું શું? થોડાં વાસણુંસાણ હતાં, પણ ગેસનો ચૂલો નહોંતો. ચોગી નગરમાં ગેસ કનેક્શન ન હોવેલો કારણે પડલો મુક્કેથી દિમાગમાં તાજુ હતું. જોડે, કર્યું કાશ વિના અને કાર મારી મુખેલી - તલીક સંકષ્ટ એનો ઉંલ લાલી દાંત. જીઓ, કર્યું કાશ વિના અને કાર મારી મુખેલી - તલીક સંકષ્ટ એનો ઉંલ લાલી દાંત. જીઓ એને સિલિન્ડરની વ્યવસ્થા કરી આપી હોય. આ દ્વિદી પતિ પણ દાંત જોડેલી હોય એને ચોગીની ઠિક્કા ઉપર સીધો કાપ મુક્કે છે!.

શક્ત, આર્થિક મદદ કરતાં, મુક્કેલીમાં ટેકો બની ઊભાં રહે, દિંમત આપે, વ્યવસ્થા ગોઠવી દે એ બધાનું મૂલ્ય વિશુદ્ધ થિયું છે.

વિનુભાઈના પિતાશી પ્રભુલાલ દિવેદીએ 'ઉઘારી આંખે' નામના નાટકમાં એક દાદ્યસંપર્દી ગીત લખ્યું હતું જેની બે પેંકત આ પ્રમાણે છે: 'કોઈના દુઃખમાં ભાગ પાડવીને પોતે સુખ મને, જમે થાય એ જગતીના ચોપણા પાને.' દિવેદી દંપતીએ આ પંકત જીવનમાં ઉતારી હતી. તેમણે મારાં દૂઃખમાં કાયમ ભાગ પાડવો દરેકી દુઃખમાં કાયમ ભાગ પાડવો. દિવેદી દંપતીનું માયાળું વર્તન મારા જીવનની સોગાદ છે. એક એવી સોગાદ જેની પાસે આર્થિક સંપત્તિ પાણી ભર્ય. એમ - હું, મારી એ દીકરી અને એક દીકરો - અધેરીના નવા વરમાં સેટ થઈ ગયાં. ગેસ મળી ગયો હોવાથી એની વિશેલે મારી દીકરીને નહોટી કરવી પડતી એ મોટી નિરત હતી. નાટકોનું કામ ચાલું હતું. જૂની રંગભૂમિ પર આધારિત વિનુભાઈને તેચાર કરેલા 'સંભાળણ'ના કાયારેક શો થયું.

'વડીલાના વાઈ'ની ભજવખાની થાથી અને મીડિયાના 'કોરી આંખો ને ભીનાં ઢૈયા'ના શો પણ થતા હતા. જીવનનું ગાંદું ગબડતું હતું. આ નવા વરમાં મારી પાસે રહેલા નાનકડા કાણના મંદિર પાસે હું નિયમિત પૂજા કરવા બેસતી. પૂજા કરતી હોઉં ત્યારે કાયમ ગણપતિ

બાપ્પા મારી નજર સામે તરવરવા લાગે. જાણે મારી આસપાસ હોય એવો ભાસ થાય. વધાણા વાયક સનેણીઓને જાણી નવાઈ લાગે કે હું કયારેય કોઈ મંદિરનાં પગથિયાં નથી ચચી. દા, નાનપણમાં મંદિરમાં ગઈ હતી, નવરાતી વખતે કે ગણેશીલાસે ટાંકેણે, પણ એમાં ભક્તિભાવ નહોટો, નર્સી બોલ્પાસુ હતું. મંદિરના પાંચણામાં દોષાદીપી કરતાં, રમતાં. લગ્ન પછી તો કયારેય મંદિરમાં નહોટી ગઈ.

લગ્નજીવનની કડવાશ કદાચ એવે માટે જવાબદાર હશે. દૂન્યાની નજરે હું નાસ્તિક હોવા છાતાં મને કેમ બાપા દેખતા હો. એ સમાજનું નહોટું. મેં ગણેશજીને મોમન કર્યું પણ ખાડું કર્યું મને જ્યાલ નથી આવો કે હું શું કર્યું? ત્યારે મને ખબર પરી કે પ્રભાસાં દર્શન કરવાના ભાગ જાણ્યા. પરોક્ષે ચાર વાયે પહેલે વાર વિશુદ્ધ દર્શન કરવા ગઈ અને એ દિવસે દર્શન કરવાની ચોલાસારી દર્શન કરવા જાવા એને કાયમ પર અધરથી એની વાત જ ન્યારી હોય છે, પણ એક વાત કરું? મેં કયારેય આપ્યા પાસે જોગીની પાંચણી નથી કરી. બધા જમ વંદન કરતા હતા એમ વંદન કરી પાણી ફરતી ફરતી હતી. સાવરે ચાર વાયે નીકળી જાતી અને નવેક વાગે ઘરે પદોચ્ચી જતી. એક દિવસ દર્શનની લાઈનમાં ઊભી હતી ત્યારે એક દિવસે સમભાગો.

દરેક શહેરમાં થિયેટરનું સપનું

રંગભૂમિને સમર્પિત પુષ્ટી થિયેટરની સ્થાપના ૧૯૪૨માં પુષ્ટીવીજ કર્યે કરી હતી. સર્વસ્થાનું પેણું નાટક હું કર્યું દિવિદાસનું 'શહેરતાં' એને ભજવણીની ૧૯૪૪માં થિયેટરની નાટકના પ્રયોગ કર્યું હતા જે એક અનોખો સિદ્ધિ દેખાવમાં આવી છે. આ એક એવો વિક્રમ છે જે નિઃશ્વાસ સમય પ્રયત્ન માટે ગૌરવાનો લેખાનો નાટકના પ્રયત્નમાં પ્રયત્નિત હોય. નિઃશ્વાસ માટે ગૌરવાનો લેખાનો નાટક હું કર્યું હતું. નિઃશ્વાસ માટે ગૌરવાનો લેખાનો ન

શોભિત દેસાઈ

feedback@bom baysamachar.com

લોકશાહી, સાંયંતરાણી અને સૂધી વધુ તો બાકશાહીમાંથી જ પ્રેરિત થઈને શબ્દ વોક્યો છે... રાજેન્દ્રશાહી... ભૂલથી આપણા આવકારાન અંકિયાન ઉત્તરે મોટા કબને બોલાવાનું વિસરી જવાયુ દીખે તો અન્ય સમાનભાસિન શબ્દોનું દેવું કરીનેય યોગ્ય સમાન ઘરવાનું પ્રસાદે કરીએ!!!

પણ રાજેન્દ્રશાહી વર્ષનું એ ફેલાં જે કવિતાની આજે વાત કરવાના થીએને, કવિવર રાજેન્દ્ર શાહીની એ કવિતાની સાથી પરસ્ય પહોંચાડવા નામેરી રાજેન્દ્ર શુક્લનાં એક શેરટી તમારો નાણાં આંજું....

એવોય છે સવાલો, કે બોલાના નથી ને દર પર ક્રિય રહે છે કેવળ સાથી થઈને

શબ્દશ: તો એમ કહેવાય છે કે કોણક ટહેલ નામબાવાળા હોય છે એવા નમણા અને અદ્ભુત કે દરવાજે ચૂપાપા ઊભા હોય છે રાહ જોણે... કે અંતરથી કોઈ આવ અને અંતરસૂઝે જોગીમાં નાને.

સવાલી=માગવાળો, પણ રાજેન્દ્ર શાહીની આ કવિતા જીભામાં એટે કે ગુજરાતી ભાષા/પ્રજાને આપણા માટે

૭૦-૮૦ વર્ષની અંગણે સાથીના વિભાસમાં સભર અની ઊભી છે. જોઈએ આજે કેટલી ફોણે છે... હું

કેટલી પહોંચાડી શકું હું. સ્વમાન્યતાનો કિલ્લો ચેમેરથી જરૂરેસાલક હોય ત્યારે પોપળનું આત્મનિરિક્ષણ અની

અનિવાર્ય છે જ... કવિવર રાજેન્દ્ર શાહી! પદ્ધારો મારે કોણક...

શરત

પાતળી કેડી કર્કાંઠાળી
અંતવાળી આવતાં એમાણુ એરુ,
સાજ કરેલી ખાલની મને આલ મણી મોજડી
એને દ્વારાથી કે કિ પહેઢું.

ગોખણાનું એક વાવથી ઉત્તર
નભાનો તેજલ તારો,
ખાલની મારી બિંદીએ મેલી

અંજવાળું જન્મારો :

અરણાનું અંસરના તાલે રમતાં રહેતાં,
ચદવા મારે એક અવિયલ મેરુ

ઉગતા આ પ્રભાતાનો રાતો

રંગ ને ધૂમર ભૂંદું

એકબીજાને તાતાણે વાણી આણુ

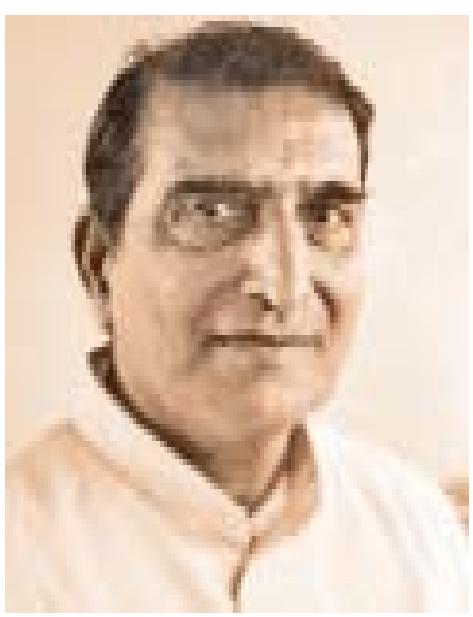
પહુંદે પટ પૂરું;

આટલું મારું વણ કરું કે રોટથી રાખે

એ જ ત મારા આપણાને લા લેનું,

આટલી મારી પણ રાખે તે પર

ઓવરો આઈ રે છુણ, પારવાનું હાલ વેનું

(ના, કવિતાની નાચિકા નહીં, આ કોઈ કિલ્લ નથી, કિવિતા છે, માટે પ્રેમોટ્સ્કુલ કુવારિકા જ) એના બનાનાર સાથી સમસ્ક મૂકું છે અમૃત શરત. આગા જતાં આ સ્વયંવરના કોઈ પણ પારો સર્વનાશ નોંઠરતું કોઈ ચુંદું નાણી કરવાના જે જેથી એંચિ ફરી માછાથી અને નીચે એને નીચે એવા પણ હાથથી આપણા હાથ પણ પે, આગા જતાં અંત સુધી આ એ પાણો અને નાખિવાના એમાં પરિવારનો એક અંતયે હૈ પદ્ધયાન, સ્વયંપ્રકાશિત, ઉચ્ચ આદશથી દિલિષ્ટ જીવનનો હારાદી છે. એ માટે જે શરૂઆત, જે મજબૂત પાયા માટે જરૂરી હોય એ સર્વ અંત્યે કાયચ્યમ લદણુંમાં પહેલી શરત તરીકે મુકાય એ પહેલાં કુવારિકા પોતે શું આપવાની ખાની ધરે છે એનું તો મુખું છે. કેરના કાંઠાથી ભરેલી પાતળી કે જેના પર નાગસપન નિરાતે વિહસ્તાત્ત્વ હોય એનાથી રાશા પામવા મને સાજાની ખાલની મોજડી તું અપે તો એને પગે બાંધાની મોજથી માદાલું. સાજાની ખાલની મોજડી અને આલો કોશ? થના જીવનસાં પછી અને કોઈ રોલાની કલ્પના કરીએ હોય? કે મંજુલા રાજેન્દ્ર શાહ જીવનસાંથી હોલાની કલ્પના કરીએ હોય!

હેઠો ઉત્તર વધુ બણકતો તારો, મારે એને મારા કાયચ્યમાં સજાવીને તારા સાથનો જન્મારો અજાવાણો છે, આવી રમ્ય ગયા અભિનાતમાં હેતુતા અણાના મુજબુમ તાલે રમતાં રમતાં બાજુની કેરીની ટોચે પદ્ધેચું છે. આ પરશ્વ જગતેથી ઉગતા પ્રભાતાના રાતા રંગ સાથે ભૂંદું આબ ગૂંધી જે પટ વાશાય, એ આદાં જેણું જીવન મારે જોઈએ. બોલ આપી શકીશા આ બધું? શરત ગણ તો શરત અને મારું વરત ગણ તો વરત... પણી શકીશા? તો આગા વાત કરીએ...

દુરાના હાર, મોંદીદાટ મોટરગાડીઓ - બેનટલી બુગાટી રોલ્સ કોરે, ટ્રૂપ ટાવર મેનહાનમાં ફેટ લાઉસની માગાડીઓ દીઘે અથવા આપવાનો દોપાં દીઘે....

આપો આજે રાજેન્દ્રશાહીનાં નામે કુમળી મદનનગી ને સૂપ્પું થીન્ચ દ્વારા પડકારાતો ઉત્સવ ઉજવાય એકદા છીએ એ આપની જાણ ખાતર... કેવિતામાં મધ્યબિંદુ પરચા પરિવાર લોખાનો કરી શકવાનું સમયચ્યદિં હોય તો અનિવાર્ય જે ને?! તો આ મધ્યબિંદુ કેવિતા રાજેન્દ્ર શાહ જીવનસાંથી હોલાની કલ્પના કરીએ હોય? કે મંજુલા રાજેન્દ્ર શાહ આ મધ્યબિંદુ વર્ષું હોય?!

જુગાતી ભાનાં અગણિત અને અદ્ભુત ગીતભાગાંથી એક ચૂપાપા મધ્યનતમ ગીત કાયચ્યમ માટે અંતરસ્થાનો સાજાવલું રાખીએ....

આજે આટલું જ.....

ગુજરાતી કવિતાની રાજેન્દ્રશાહી....

શરત

પાતળી કેડી કર્કાંઠાળી
અંતવાળી આવતાં એમાણુ એરુ,
સાજ કરેલી ખાલની મને આલ મણી મોજડી
એને દ્વારાથી કે કિ પહેઢું.

ગોખણાનું એક વાવથી ઉત્તર
નભાનો તેજલ તારો,
ખાલની મારી બિંદીએ મેલી

અંજવાળું જન્મારો :

અરણાનું અંસરના તાલે રમતાં રહેતાં,
ચદવા મારે એક અવિયલ મેરુ

ઉગતા આ પ્રભાતાનો રાતો

રંગ ને ધૂમર ભૂંદું

એકબીજાને તાતાણે વાણી આણુ

પહુંદે પટ પૂરું;

આટલું મારું વણ કરું કે રોટથી રાખે

એ જ ત મારા આપણાને લા લેનું,

આટલી મારી પણ રાખે તે પર

ઓવરો આઈ રે છુણ, પારવાનું હાલ વેનું

દેખાનું મોકાં બનીના વાગનો સમય ખારાં

શોધવાનાં જ વિતાવતી હોય છે. પોતાની લાંબી અને મજબૂત જીવનાનાં માફક ધરતીનાં એક છેદેથી બીજા છેદા સુધી લાંબી મુસાફરીનો આરંભ કરે છે એને પત્રકાની મોટા મેસેની રેસ્ટાના જ ફીરી અ જ રસ્તે પરત કરે છે, જેણું એક માત્ર કારણ કરું છે એ પોતાની પોતાની જીવનાનાં અસ્તિત્વનાં અસ્તિત્વને ટડકાની રાખી રાખું. જીવ

ੴ ਪਿਖਾਨੀ ਨਰਮਾਈ ਅਨੇ ਵਿਕਸਿ ਬਜ਼ਾਰ ਪਾਇਥ ਸੋਨਾਮਾਂ ਤੇਜ਼ੀਨੁੰ ਵਲਣਾ, ਉੰਚਾ ਮਥਾਵੇ ਮਾਗ ਸ਼ੁਝ

આચાર જ્કાતમાં ફેરફારની ભીતિ વચ્ચે અંદાજપત્ર પૂર્વે સ્ટોક છળવો કરવા માગતા ડીલરો

આંતરરાષ્ટ્રીય બજારમાં ગત સપ્તાહે અમેરિકાનાં આર્થિક ટેટાઓને એકંદરે નભળા આવતા અમેરિકી ફેડરલ રિજર્વ વર્ષ દુરભ્યાન હળવી નારૂનીતિ અપનાવીને વ્યાજદરમાં ક્રાત કરે તેવો આશાવાદ સપાટી પર આવતાં સોનાના વૈશ્વિક ભાવમાં આગેકુચ જળવાઈ રહી હતી. વધુમાં પ્રોત્સાહક ટેટાઓને પગલે ડોલર ઈન્કેસમાં પણ મજબૂત વલાશ જોવા મળ્યું હતું. આમ એક તરફ વૈશ્વિક પ્રોત્સાહક અહેવાલ અને ડોલર ઈન્કેસમાં મજબૂતીને કારણે સ્થાનિક ફોરેક્સ માર્કેટમાં ડોલર સામે ઉપયાં ઘોવાણ જળવાઈ રહેતો હૈ.

કુ
મોડિટી

રમેશ ગોહિલ

સપાટીએથી રિટેલ સ્તરની માગ નિરસ
રહેતાં જવેલરી ઉત્પાદકોની માગ પણ
નબળી રહી હોવાનું સત્ત્રોમે જાગ્રાવ્યું હતું

તેમ જ સ્થાનિકમાં માગશુષ્ક રહેતાં તીલરો સોનાના ભાવ વૈચિક ભાવની સરખામાયીમાં ઔસદીક ૩૦ ડોલર ડિસ્કાઉન્ટમાં અંદોડ કરી રવા હતા, જ્યારે આગાલા સપ્તાહે ડિસ્કાઉન્ટ ઔસદીક ૧૭ ડોલર આસપાસની સપાટીએ હતું.

આગામી પછેલી ફેબ્રુઆરીના રોજ થનારી વર્ષ ૨૦૨૪-૨૬ માટેના અંદાજપત્રની રજૂઆતમાં સોનાની આયાત જકરતાના માળખામાં ફેરફાર કરવામંબં આવે તેવી શક્યતાને ધ્યાનમાં લેતા તીલરો અંદાજપત્રની જીહેરાત પૂર્વે સ્ટોક ઉણવો કરવા માગતા હોવાથી ડિસ્કાઉન્ટમાં વધારો જોવા મળી રહ્યો હોવાનું હૈદરાબાદ રિસ્થિત

આવી હતી. તેમ જ ફેડ ગવર્નર કિસ્ટોકર વોલરે જણાવ્યું હતું કે જો આગામી દિવસોમાં અમેરિકાના આર્થિક તેટાઓ નભણા આવે તો ફેડરલ રિજર્વ વર્ષ ૨૦૨૪ માં રાશાધી ચાર વખત વ્યાજદરમાં કપાત કરી શકે છે. આમ તેમની આ ટિપ્પણીને કારણે બજારમાં વધુ રેટ કટનો આશાવાદ નિર્માણ થતાં સોનાની તેજુને ટેકો મળ્યો હોવાનું એસાં મસી ઈન્વેસ્ટ મેન્ડ્સ એન્ડ એડવાઈર્સનાં વિશ્વેષક જણાવ્યું હતું. આ સિવાય આગામી ૨૦મી જાન્યુઆરીથી પ્રમુખ પદ્ધતો હોકો અભયાર કરનાર અમેરિકી પ્રમુખ ડેનલેડ ટ્રાયની વેપાર-વેરાની નીતિઓ અંગેની અનિશ્ચિતતાનો પણ સોનાને લાભ મળી રહ્યો છે. એકંદરે હાલની સ્થિતિ જોતા આગામી સપ્તાહે વૈશ્વિક સોના માટે ઔસ્ટીઢા ૨૬૮૦ ડૉલરની સપાઠી મહત્વની ટેકની સપાઠી અને ૨૭૬૦ ડૉલરની સપાઠી મહત્વની પ્રતિકારક સપાઠી પુરવાર થઈ શકે છે, જ્યારે સ્થાનિકમાં સોનાના ઓનલાઇન વાયદામાં ભાવ ૧૦ ગ્રામફિલ રૂ. ૭૭,૫૦૦થી ૮૦,૦૦૦ની રેન્જમાં રહે તેવી ધારણા તેમણે વ્યક્ત કરી હતી.

દરમિયાન ગત સપ્તાહના અંતે ન્યૂ યોર્ક મર્કન્ટાઈલ એક્સચેન્જના કોર્પેક્સ વિભાગ પર ડૉલર ઈન્ડેક્સની મજબૂતી સાથે દ્વારામાં સોનાના ભાવ આગામી બંધ સામે ૦.૪ ટકા ઘટીને ઔસ્ટીઢા ૨૭૦૧.૦૩ ડૉલર આસપાસ ક્યોટ થઈ રહ્યા હતા. અને વાયદામાં ભાવ ૦.૧

ટકા ઘટીને ૨૭૪૮.૭૦ ડૉલરના મથાળે બંધ રહ્યા હતા. એકંદરે સાતાંહાના અંતે ડૉલર મજબૂત થતાં નફાર્સ્પી વેવાલીનું દબાણ રહેતો ભાવમાં ઘટાડો જોવા મળ્યો હતો. તેમ છતાં ટ્રમ્પની વેપાર-વેરાની નીતિની અનિશ્ચિતતાને ધ્યાનમાં લેતા ભાવધારાઓ મર્યાદિત રહ્યો હોવાનું હાઈ રિજ ફિચ્યુર્સનાં મેટલ ટ્રેડિંગ વિભાગના ડિરેક્ટર ડેવિલ મિઝરે જણાવ્યું હતું. અતે ઉલ્લેખનીય બાબત એ છે કે ફેડ ગવર્નર કિસ્ટોકર વોલરે જો આર્થિક તેચા નભણા આવે તો વર્ષ દરમિયાન વધુ વખત ડેરલ રિજર્વ વ્યાજદરમાં કાપ મૂકે તેવી શક્યતા વ્યક્ત કરી હોવા છતાં ટ્રેડરો વર્ષ દરમિયાન બે વખત વ્યાજદરમાં કપાતની શક્યતા જોઈ રહ્યા છે. હવે બજાર વર્તુળોની નજર આગામી ૨૦મી જાન્યુઆરીથી ડેનલેડ ટ્રાય સત્તા પર આવ્યા બાદ કેવી વેપાર નીતિ અપનાએ છે તેના પર ઉપરાંત તે નીતિની કુગાવા પર થનારી અપોક્ષિત અસર અને વિશ્વમાં ટ્રેડ વોરની સ્થિતિ નિર્માણ થાય છે કે નહીં તેના પર મંદાયેલી છે. તેમણે પણ ટ્રમ્પ ટેરિકનો કેવો અમલ કરે છે અને તે આર્થિક વૃદ્ધિ દુંધશે કે નહીં, કુગાવો વધશે કે નહીં તેવાં પ્રશ્નનો બજારને વધુ મૂલ્યની રહ્યા હોવાનું વિસ્તર ટ્રીનાં સ્ટેટેક્સિસ્ટ નિસેશ સાહે જણાવ્યું હતું. જોકે, વર્તમાન સપ્તાહે સ્થાનિકમાં સોનાની ભાવની વધવટનો આવાર વૈશ્વિક વધવટ ઉપરાંત સ્થાનિક સ્તરે ડૉલર સામે રૂપિયામાં કેવું વલાણ રહે છે તેના પર વધુ અવલંબિત રહેશે એમ બજાર વર્તુળો જણાવે છે.

બરમાં જેમ્સ અને જવેલરીની
નેકાસ ૧૦.૨૯ ટકા ઘટી
તરાણીથી સ્તરે રાજકીય-ભૌગોલિક
નનમાં મંદીનું વલાગુ રહેતાં ગત
માં જેમ્સ અને જવેલરીની નિકાસ
નેકાસ ૧૦.૨૯ રૂપાઈ કરોડ ડૉલર
(૩.૭ કરોડ) સામે ૧૦.૨૯ ટકા
૨૮૮ કરોડ ડૉલરની સપાઠીએ રહી
નાંડ જવેલરી એક્સપોર્ટ પ્રમોશન
(એઝીપીસી)એ ઓક આંકડાકીય
વંચ્યુ છે.
રાજકીય-ભૌગોલિક તણાવની
હિતના અન્ય દેશોની માગ પર
શિપમેન્ટમાં ઘટાડો થયો હુલ્યાનું
શિપમેન્ટ વિપુલ શાખે જાણાવ્યું હતું.
નુનામાં કટ અને પોલિશ ડાયમણી

નિકાસ ડિસેમ્બર, ૨૦૨ ઉના ૮૬.૨૪૮ કરોડ
ડૉલર (રૂ. ૭૧૮૨.૫ કરોડ) સામે ૧૦.૩૬
ટકા ઘટીને ૭૭.૩૧ કરોડ ડૉલર (રૂ. ૬૫૬૬.૭
કરોડ)ની સપાઠીએ રહી હતી.
તે જ પ્રમાણે લેખ ગ્રોન પોલિશ ડાયમણી નિકાસ
ડિસેમ્બર, ૨૦૨ ઉના ૮.૩૫૧ કરોડ ડૉલર (રૂ.
૬૮૫.૪૮ કરોડ) સામે ૫.૪૮ ટકા ઘટીને
૭.૮૮૩ કરોડ ડૉલર (રૂ. ૬૭૦.૭૭ કરોડ)ના
સ્તરે રહી હતી, જ્યારે સોનાના આભૂષણોની કુલ
નિકાસ ડિસેમ્બર, ૨૦૨ ઉના ૯૦.૦૧૧ કરોડ
ડૉલર (રૂ. ૭૪૮૬.૨૭ કરોડ) સામે ૩.૫૬
ટકા ઘટીને ૮૬.૮૦૩ કરોડ ડૉલર (રૂ.
૭૩૭૪.૪૧ કરોડ)ની સપાઠીએ રહી હોવાનું
કાઉન્સિલે આંકડાકીય માહિતીમાં ઉમેયું હતું.

ખુમારીભર્યું મોત ?

૬/૧૧ના રોજ ન્યૂ યૉર્ક શહેરમાં વર્દ્દ ટ્રેડ સેન્ટરના ટાવર ઉપર પ્લેનથી જે આત્મવાતી હુમલાઓ થયા ત્યારે દુનિયાને ખબર પડી કે પ્લેનને પાણ એક મિસાઇલ બનાવીને આત્મવાતી હુમલાઓ આતંકવાદી કરી શકે છે અને ત્યારબાદ તો હવાઈ ચાત્રામાં બહુ સુરક્ષાનાં પગલાઓ લેવાઈ રહ્યા છે. પણ શું વર્દ્દ ટ્રેડ સેન્ટરને તેમાં ખાલ ઘુસાડીને ઉડાડવાની ફીડાઇન કે આત્મવાતી વટના દુનિયામાં ગ્રથમવાર જ બનેલી હતી?

જાપાન અને સમુરાઈ શબ્દથી તો ભાગ્યે જ કોઈ અજ્ઞાણ્યા હશે. જાપાનીઝ લોકોનો દેશપ્રેમ એ સૌ કોઈ માટે મિશાલ છે તેવી જ રીતે સમુરાઇની કિલોસોફી છે કે જ્યારે તકલીફ આવે અને નામોશીનો સામનો કરવો પે ત્યારે દુષ્મનને શરાણો થઈને હારી જવા લેન્દિંગ કરીને બને તેટલું નુકસાન કરી પાઈલોટ્સ બહુ ઓનરેબલી જાપાન માટે શરીર થઈ જતા હતા. ૩૮૦૦ જાપાનીઝ સૈનિકો કાંબીકર્યામાં ખુવાર થઈ ગયા અને એલાઇડ ફોર્સની વોરશિપને દરિયામાં દૂબાડવામાં કામયાબ રહ્યા સાથે સાથ એલાઇડ ફોર્સસના ૭૦૦૦ સૈનિકો પણ માર્યા ગયા પણ આમ છતાં જાપાનનો સકસેસ રેટ માત્ર ૧૮ ટકાનો જ હતો. જાપાનની નિષ્ફળતાનું મુખ્ય કારણ હતું. જાપાનીઝ લેનની પુઅર કવોલીટી અને પાઈલોટોની અણઆવડત આમ કાંબીકર્યે એકટમાં જાપાનીઝ સૈનિકોએ વીરતા બતાવી પણ દુષ્મન દેશને મોટું નુકસાન નહીં કરી શક્યા અને આખરે જાપાન સેકન્ડ વર્લ્ડવોર્લ્ડમાં બહુ નુકસાન ભોગવીને તથાહુ થઈ ગયું હતું.

ખાદ્યચીજોના ભાવ પર કેન્દ્રની ચાંપતી નજરે

નવી દિલ્હીઃ ગ્રાહકોને આવશ્યક ખાદ્ય ચીજો પોસાણક્ષમ ભાવે ઉપલબ્ધ થાય તે માટે કેન્દ્ર સરકાર તેનાં ભાવતાલ પર ચાંપતી નજર રાખી રહી હોવાનું જણાવ્યું હતું.

આવશ્યક ખાદ્ય ચીજો પોસાણક્ષમ ભાવથી ઉપલબ્ધ થાય તે માટે સ્થાનિકમાં ઉત્પાદનને પ્રોત્સાહન આપવું, આચાત કરવી તેમ જ નિકાસ નીતિ અંગે સમયસરના પગલાં લેવામાં આવી રહ્યા છે. તેમાં પણ ખાસ કરીને ભાવમાં સ્થિરતા રહે તથા ગ્રાહકો તથા ખેડૂતોના હિત જળવાઈ રહે તે માટે કેન્દ્ર આગોઠા અને સમયસરના પગલાં લઈ રહ્યું હોવાનું અનાજ મંત્રાલયે એક યાદીમાં જણાવ્યું હતું.

આ વર્ષે દેશમાં સારો વરસાદ અને પાકપાણીની સ્થિતિ સાનુકૂળ રહેતાં પાક વર્ષ ૨૦૨૪-૨૫ (જુલાઈ-જૂન) માં કંઈળ અને કાંદાનું ઉત્પાદન ગત પાક વર્ષ કરતાં વધે તેવી શક્યતા વ્યક્ત કરતાં યાદીમાં ઉમેર્યું હતું કે વર્ષ ૨૦૨૪માં તુવેરનું ઉત્પાદન આગલા વર્ષના ૩૪.૧૭ લાખ ટન સામે ૨.૫ ટકા વર્ધીને ૩૫.૦૨ લાખ ટન રહેવાની ધારણા છે.

તેમ જ ફૂલ્યા મંત્રાલયે તુવેરની પ્રાપ્તિ માટેની મંજૂરીઓ જાહેર કરી છે. વધુમાં કેન્દ્રને ખરીફ કાંદા અને મૌઝીથી વાપેતર થયેલા કાંદાના પાકની સ્થિતિ સારી હોવાથી ઉત્પાદનમાં વધારાનો અંદાજ મૂક્યો છે.

ਡਿਸੇਮਬਰਮਾਂ ਜੈਸ ਅਨੇ ਜਵੇਲਰੀਨੀ ਨਿਕਾਸ ੧੦.੨੯ ਟਕਾ ਘਟੀ

મુખ્ય: આંતરરાષ્ટ્રીય સ્તરે રાજકીય-ભૌગોલિક તાણાવ અને ચીનમાં મંદીનું વલાણ રહેતાં ગત ડિસેમ્બર મહિનામાં જેમ્સ અને જવેલરીની નિકાસ ડિસેમ્બર, ૨૦૨ ઉનાં ૨૧૮.૩૮૨ કરોડ ડૉલર (રૂ. ૧૮, ૨૬૬.૭ કરોડ) સામે ૧૦.૨૯ ટકા ઘટીને ૧૮૬.૭૮૮ કરોડ ડૉલરની સપાટીએ રહી હોવાનું જેમ્સ અન્દ જવેલરી એક્સપાર્ટ પ્રમાણન કાઉન્સિલ (જીજેઈપીસી)એ એક આંકડાકીય માહિતીમાં જાણાવ્યું છે.

વૈધિક સ્તરે રાજકીય-ભૌગોલિક તણાવની એકદરે ચીન સહિતના અન્ય દેશોની માગ પર માટી અસર પડતા શિપમેન્ટમાં ઘટાડો થયો હોવાનું કાઉન્સિલના ચેરમેન વિપુલ શાહે જાણાવ્યું હતું. ગત ડિસેમ્બર મહિનામાં કટ અને પોલિશ ડાયમંડની નિકાસ ડિસેમ્બર, ૨૦૨ ઉના ૮૬.૨૪૮ કરોડ ડૉલર (રૂ. ૭૧૮૨.૫૩ કરોડ) સામે ૧૦.૩૬ ટકા ઘટીને ૭૭.૩૧ કરોડ ડૉલર (રૂ. ૬૫૬૮.૭ કરોડ)ની સપાટીએ રહી હતી.

તે જ પ્રમાણે લેબ ગ્રોન પોલિશ ડાયમંડની નિકાસ ડિસેમ્બર, ૨૦૨ ઉના ૮.૩૫૧ કરોડ ડૉલર (રૂ. ૬૮૫.૪૮ કરોડ) સામે ૫.૪૮ ટકા ઘટીને ૭.૮૮૩ કરોડ ડૉલર (રૂ. ૬૭૦.૭૭ કરોડ)ના સ્તરે રહી હતી, જ્યારે સોનાના આભૂષણોની કુલ નિકાસ ડિસેમ્બર, ૨૦૨ ઉના ૮૦.૦૧૧ કરોડ ડૉલર (રૂ. ૭૪૬૬.૨૭ કરોડ) સામે ૩.૫૬ ટકા ઘટીને ૮૬.૮૦૩ કરોડ ડૉલર (રૂ. ૭૩૭૪.૪૧ કરોડ)ની સપાટીએ રહી હોવાનું કાઉન્સિલે આંકડાકીય માહિતીમાં ઉમેર્યું હતું.

**ਮੀਡਿਯਮ ਗ੍ਰੇਡਨੀ ਖਾਂਡਮਾਂ ਆਗੇਕੂਚ,
ਨਾਕਾ ਤਿਲਿਵਰੀਮਾਂ ਮਿਥ੍ਰ ਵਲਈ**

वाणिज्य प्रतिनिधि तरफथे

नवा भुवरिः स्थानिक जैथानाबध खाड
भजरामां आजे सप्ताहाना अंते स्टोडिस्टोनी
छृष्टाध्वाई लेवाली उपरांत रिटेल स्तरनी
ऐक्टदे माग जग्नावाई रहेतां स्मोल ग्रेडनी
खांडमां टकेलुं वलाणु रव्युं हतुं, ज्यारे भित्यम
ग्रेडनी खांडमां माग उपरांत अमुक मालनी
गुणवत्ता पाणु सारी आवी होवाथी भावमां
नीयला भथाणेथी क्विन्टले दृ. २०नो सुधारो
आव्यो हतो. वधुमां आजे नाका डिलिवरी
घोरणे माग अने मालनी गुणवत्तानुसार भिश
वलाणु जोवा मध्युं हतुं, जेमां स्मोल ग्रेडनी
खांडमां क्विन्टले दृ. २ पथी ३ पनो सुधारो
आव्यो हतो अने भित्यम ग्रेडनी खांडमां दृ.
पांचथी २ पनो घटापो आव्यो हतो. जेके,
गर्फुकाले महाराष्ट्रनी खांड भिलो पर
महाराष्ट्रनी स्थानिक तेम ज देशावरोनी मागने
टेक स्मोल ग्रेडनी खांडनां टेन्डरोमां वेपार
क्विन्टले दृ. ३ पर २ पथी ३ पर ५ पमां टकेला
घोरणे थयाना अडेवाल हता.

દેશી-આચાતી તેલમાં ટકેલું વધુ

મુખ્ય: શિકાગો ખાતે સોથાતેલના માર્ય વાયદામાં ગઈકાલે દુદ સેન્ટનો સુધારો આવ્યો હોવાના ઓવરનાઈટ અહેવાલ છતાં સ્થાનિક જથ્થાનંધ ખાદ્યતેલ બજારમાં આજે સપ્તાહના અંતિમ સત્રમાં હાજર, ડાયરેક્ટ ડિલિવરી તેમ જ સેલારિસેલ ઘોરણે કામકાજો પાંખાં રહ્યાં હોવાથી હાજરમાં ભાવ સાંકડી વધવાને અથડાઈને ટકેલા રહ્યા હતા.

સૂત્રોના જણાવ્યાનુસાર આજે સ્થાનિકમાં ડાયરેક્ટ ડિલિવરી શરતે ૧૦ કિલોટોડિંડ આરબીડી પામોલિનના ભાવમાં રૂચીના રૂ. ૧૩૧૦ અને ગોકુલના રૂ. ૧૩૫૦ કવોટ થઈ રહ્યા હતા, જ્યારે એકબદ્લ્યુએલના મુંદાથી ડિલિવરી શરતે સોચા રિફાઈનના રૂ. ૧૨૮૦, સનફલાવાર રિફાઈનના રૂ. ૧૩૫૦થી ૧૩૫૫ અને આરબીડી પામોલિનના વાર ટૂ વાર ધોરણે રૂ. ૧૩૧૦ કવોટ થઈ રહ્યા હતા, પરંતુ વેપારનો અભાવ હતો અને માત્ર રવાનગીના છૂટાઇવાયાં કામકાજો થયાં હતાં. આજે હાજરમાં વિવિધ દેશી-આચાતી ખાદ્યતેલના ૧૦ કિલોટોડિંડ ભાવમાં આરબીડી પામોલિનના રૂ. ૧૩૨૦, સોચા રિફાઈનના રૂ. ૧૨૮૦, સન રિફાઈનના રૂ. ૧૩૬૫, સિંગટેલના રૂ. ૧૪૫૦, કપાસિયા રિફાઈનના રૂ. ૧૨૮૦ અને સરસવના રૂ. ૧૩૮૦ના મથણે રહ્યા હતા, જ્યારે

ਪਾਂਖਾਂ ਕਾਮਕਾਜੇ ਵਚੇ
ਧਾਰੁਮਾਂ ਮਿਤ੍ਰ ਵਲਣਾ

મુલીઠિ: વૈશિક અહેવાલોની ગેરહાજરી વરચ્યે આજે સ્થાનિક જથ્થાબંધ ધાતુ ભજારમાં ઔદ્યોગિક વપરાશકારો, સ્ટોકિસ્ટો અને સ્થાનિક ડીલરોની છૂટીછવાઈ માગ અનુસાર ભાવમાં મિશ્ર વલાણ જોવા મળ્યું હતું, જેમાં નિરસ માગે કોપર આર્ભિયર અને બ્રાસ યુટેન્સિલ્સ સેક્પના ભાવમાં અનુકૂમે કિલોદીઠ રૂ. એક અને રૂ. ત્રણાંનો ઘટાડો આવ્યો હતો, જ્યારે ટીન, નિકલ, એલ્યુમિનિયમ કોપર વાયરબાર અને જિન્ક સ્લેબના ભાવમાં કિલોદીઠ રૂ. એકથી પાંચનો સુધારો આવ્યો હતો અને અન્ય ધાતુઓમાં ટેકેલું વલાણ રહ્યું હતું.

ભજારનાં સાધનોના જણાવ્યાનુસાર આજે સ્થાનિકમાં વપરાશકાર ઉદ્યોગ તથા સ્થાનિક ડીલરોની છૂટીછવાઈ માગને ટેકે નિકલના ભાવ કિલોદીઠ રૂ. પાંચ વધીને રૂ. ૧ ૦૮૫, ટીનના ભાવ કિલોદીઠ રૂ. ચાર વધીને રૂ. ૨ ૬ ૩૮, કોપર વાયરબાર અને એલ્યુમિનિયમ

ઈન્ગોટ્સના ભાવ કિલોદીઠ રૂ. બે વધીને અનુકૂમે રૂ. ૮ ૫૦ અને રૂ. ૨ ૬ ૧ તથા એલ્યુમિનિયમ યુટેન્સિલ્સ સ્કેપ અને જિન્ક સ્લેબના ભાવ કિલોદીઠ રૂ. એક વધીને અનુકૂમે રૂ. ૧ ૮ ૬ અને રૂ. ૨ ૮ ૦ના મથાળે રહ્યા હતા.

વધુમાં આજે નિરસ માગ અને સ્ટોકિસ્ટોની છૂટીછવાઈ વેચવાલીના દખાગુ લેકણ બ્રાસ યુટેન્સિલ્સ સેક્પના ભાવ કિલોદીઠ રૂ. ત્રણાં ઘટીને રૂ. ૫ ૩૦ અને કોપર આર્ભિયરના ભાવ કિલોદીઠ રૂ. એક ઘટીને રૂ. ૭ ૮ ૩ના મથાળે રહ્યા હતા.

જોકે આજે નિરસ કામકાજે કોપર કેબલ સ્કેપ, કોપર સ્કેપ હેવી, કોપર યુટેન્સિલ્સ સ્કેપ, બ્રાસ શીટ કાટિંગ્સ, બ્રાસ યુટેન્સિલ્સ સ્કેપ અને લીડ ઈન્ગોટ્સના ભાવ અનુકૂમે કિલોદીઠ રૂ. ૮૦૪, રૂ. ૭૮૪, રૂ. ૭ ૩૫, રૂ. ૫ ૭૫ અને રૂ. ૧ ૮ ૦ના મથાળે ટેકેલા રહ્યા હોવાનું સૂત્રોએ જણાવ્યું હતું.

પાંચ વર્ષમાં ભારતીય ઓટોમોબાઇલ ઉદ્યોગ વિશ્વમાં પ્રથમ કુમારે પહોંચશે: ગડકરી

A photograph of a glass bottle filled with oil, likely olive oil, next to a small pile of green chickpeas. The background is a textured surface, possibly a cloth or burlap.

કર્ચણમાં ફરી ૨.૮ની તીવ્રતાનો આંચકો: ભયાઉ નજીક કેન્દ્રબિંદુ

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)
ભૂજ: કર્ચણ કિલ્લાની ઘરતીના પેટાળાનું વેદું સીસીક એક્ટિવિટીને પગલે, ભૂક્પ જોન-પમાં સમાવાયેલા સરહદી કિલ્લા કર્ચણમાં મહાલુંપું બાદ શરૂ થઈ ગયેલો આકર્ષણેકસ્પો સિલસિલો થયાવત્તુ રહેતાં લોકોમાં ગભરાટ કેલાયો હતો.

ગત ૨૮ માટે ઉદ્દેશ્ય અને ૧ લી જાન્યુઆરીના રોજ ભૂક્પના ૩.૨ની તીવ્રતાના બે આંચકાઓ આવી રહ્યા છે, પણ છેલ્લા સાત-આંચ મહિનામાં ભૂક્પ પના આંચકાઓને દોર વિંઠાજનક રેતે વધી ગયો હતો.